

Årsplan 2021

Kommunfullmäktiges fasta beredningar 1 och 2

Förord

Beredningarna ska arbeta med de uppdrag som kommunfullmäktige årligen beslutar om i en plan för fullmäktiges beredningar. I denna skrift presenteras de uppdrag som kommunfullmäktiges fasta beredningar 1 och 2 ska arbeta med för året 2021.

Beredningarnas arbete följer en årsprocess som resulterar i en årsplan. Årsprocessen och de planer som tas fram bygger på tre aktörer: medborgarna, tjänstepersoner samt förtroendevalda. Processen baseras på en behovsanalys och kartläggning som sker varje år, och som då inkluderar samtliga tre aktörer. Detta i syfte att se till den kommunala utvecklingen. Kartläggningen utgör grunden för beredningarnas uppdrag och skapar legitimitet till fullmäktige. Beredningarna ska arbeta med frågor som är viktiga för Ängelholms kommun.

Beredningarnas uppdrag ska utgöra en grund för vidare arbete av tjänstepersonsorganisationen och vissa vart politiken vill och tydligt kopplas till rådande styrdokument. En del av syftet med beredningarna är att skapa en medskaparanda och göra de förtroendevalda mer aktiva i styrningen av kommunen. Beredningarna kan inom ramen för sina uppdrag:

- Ta fram förslag till övergripande mål, visioner, prioriteringar och riktlinjer för den kommunala verksamheten,
- Bereda underlag till styrdokument,
- Bereda underlag till kommande utvecklingsarbete, som en del i en utredning som sträcker sig över flera huvuduppdrag,
- Jobba med kortsiktiga strategiska frågor där kommunfullmäktige ser ett behov att prioritera,
- Strategier inom ramen för beredningens uppdrag.

Vad som presenteras i denna skrift är uppdragsförslag. Projektplan som innehåller tänkt tillvägagångssätt och tidssatta aktiviteter utarbetas av presidiet och ska godkännas av fullmäktiges presidium.

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
2	Årsplan	2
2.1	Kommunfullmäktiges fasta beredning 1	2
2.1.1	Medborgardialog – utveckling av systematik och former	2
2.1.2	Effekterna av pandemin – vad tar vi med oss från politiken?	4
2.2	Kommunfullmäktiges fasta beredning 2	6
2.2.1	Social hållbarhet	6
2.3	Tidsplan	9
3	Övriga bordlagda uppdrag	10

1 Inledning

I kommunallagen regleras möjligheten att ha fullmäktigeberedningar i en kommun; 3 kap. 2 § Fullmäktige får inrätta fullmäktigeberedningar för beredning av ett visst ärende eller en viss grupp ärenden som ska avgöras av fullmäktige.

Oavsett organisationsmodell har diskussionen om att stärka fullmäktige länge funnits på agendan för demokratiutvecklingen.¹ Det handlar om att besluten ska ligga hos de förtroendevalda och beredas av dem för att nå slagkraft och politisk enighet. Kommunfullmäktiges beredningar är ett sätt för de förtroendevalda att få vara med i den lokala utvecklingen och arbeta med strategiska frågor i vägvals- och utvecklingsfrågor inom olika delar av kommunens verksamheter. Beredningarna arbetar agilt med att se till helheten och är ett redskap för fullmäktige i politiska uppgifter. Beredningarnas uppdrag utgör även underlag för att väcka debatt i fullmäktige, vilket ökar delaktigheten från dess ledamöter.

Intentionen med införandet av beredningarna var dels att skapa förutsättningar för förtroendevalda att utvecklas i sin roll som medborgar- och verksamhetsföreträdare. Beredningarnas särskilda fokus på medborgardialoger ökar även medborgarnas förtroende för kommunen. En hållbar demokrati är grunden i vårt samhälle och kännetecknas av delaktighet och jämlikt inflytande. När många är delaktiga i samhället blir demokratin starkare.

På uppdrag av fullmäktige tar beredningarna sig an frågor av strategisk karaktär med ett längre tidsperspektiv än i en vanlig nämndsprocess. Beredningarna skiljer sig från nämnderna på så sätt att de i huvudregel behandlar strategiska frågor som berör fler än en nämnd, med ett långsiktighetsperspektiv där omvärldsbevakning och medborgardialog är centralt.²

¹ SKR. 2010. Utveckla fullmäktige – javisst men hur!

² Beredningshandboken för Ängelholms kommun. 2020.

2 Årsplan

Samlade presidiet³ har valt ut tre uppdrag att föreslå kommunfullmäktige att fatta beslut om. Dessa specificeras nedan. Samtliga uppdrag innebär hela beredningar (13 ledamöter inklusive presidiet).

2.1 Kommunfullmäktiges fasta beredning 1

Samlade presidiet föreslår att beredning 1 får två halvårsuppdrag, ett angående utvecklingen av systematik och former för kommunens medborgardialog, samt effekterna av pandemin.

2.1.1 Medborgardialog – utveckling av systematik och former

Uppdrag

Kommunfullmäktige ger beredning 1 i uppdrag att utreda och utveckla systematik och former för kommunens medborgardialoger.

Bakgrund och behovsanalys

Uppdraget baseras på inkomna Ängelholmsförslag, omvärldsgranskning samt ett internt behov då frågan inte reviderats sen 2015.

Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) årliga trendstudie påvisar att förtroendet för demokratiska processer sjunker, samtidigt ökar antal invånare som anser att medborgarinflytande är viktigt. Många invånare känner sig inte delaktiga i demokratin, det handlar både om brist på kunskap och vilka redskap som finns tillgängliga. Under nuvarande former når vi inte ut till alla, utan oftast är det samma klientel som intresserar sig. Forskning visar att det finns socioekonomiska grupper som de lokala politikerna och verksamheterna nästintill aldrig kommer i kontakt med, i vissa sammanhang kan det bidra till upplevelsen att de inte känner sig delaktiga och inte får vara med i det politiska rummet. Vilket leder till att de anser att de saknar politisk representation.

- 50 % av medborgarna upplever sig sakna möjligheter att kunna påverka politiska beslut,
- Hela 70 % känner sig inte som en aktiv del av samhällsutvecklingen.

Omvärldsgranskning visar att detta till stor del gäller socioekonomiska grupper på landsbygden och i utsatta områden i tätorterna. Det har blivit alltmer tydligt då den sociokulturella ojämlikheten upplevts ökat. Människor tillskrivs egenskaper i

³ Samlade presidiet består av fullmäktiges presidium samt kommunstyrelsens presidium.

exempelvis utsatta områden som de inte känner sig vid. Detta stärker upplevelsen av att vara exkluderad.

Det finns ett lokalt behov, vid omorganisationen 2015 satsade kommunen på medborgardialoger där utbildningar genomfördes och kommunfullmäktiges fem beredningar hade ett särskilt ansvar för frågan. Många medborgardialoger skedde men de har krympt i antal. Under 2018 fattades det beslut om att även nämnder får genomföra medborgardialoger. Det saknas dock syftessammansättning här med politisk viljeriktning. Hittills har inga nämnder genomfört medborgardialoger.

Vi behöver således arbeta med processen och systematiken för Ängelholms kommuns medborgardialog. Hur gör vi verkstad av medborgardialoger och hur kanaliseras vi in det i den politiska styrningen? Det är när medborgardialogen syftar till att bli så inkluderande som möjligt, att tillsammans ta fram problemformuleringen, som vi får en medbestämmande dialog. Frågan handlar således om demokrati, integration och segregation. Att utveckla formerna för medborgardialog handlar om att det bör bli mer på invånarnas villkor, där vi skapar kanaler och arbetssätt för att nå ut till fler. Medborgardialog är ett alternativt sätt att engagera invånarna mellan valen i särskilda frågor, vilket skapar förtroende och tillit enligt forskningen.

Koppling till styrdokument

- Ängelholms kommuns policy för medborgardialog,
- Framtidsförklaring,
- Kommunfullmäktiges mål,
- PM omvärldsanalys.

Uppdragsbeskrivning

Beredningens uppdrag blir att utreda och utveckla systematik samt former för kommunens medborgardialoger. Här är det viktigt att analysera vad medborgardialog innebär i Ängelholms kommun, där politiska viljeriktningar möjliggör allas lika deltagande. Vi behöver utveckla våra processer för att systematiskt arbeta med frågan för att bjuda in människor och således sänka trösklarna för delaktighet. Frågan handlar således både om inom- och utom organisatoriska frågor. Inomorganisatoriskt behöver vi ta reda på varför fler dialoger inte sker, vilket stöd politikerna vill ha, och hitta viljeriktningen för detta. Utomorganisatoriskt handlar det om att genomföra en kartläggning och särskilt hitta de grupper vi inte når.

Syfte

Syftet med uppdraget är att utveckla formerna och arbetssättet för kommunens medborgardialoger. Parallellt handlar det om en demokratisk utveckling där vi

behöver hitta formerna för medborgardialog som verktyg och då hur vi kan göra fler delaktiga.

Resultat

Resultatet kommer bli en analys i orsaker och hur kommunen kan arbeta för att stärka den lokala demokratin förutsättningar. Utifrån uppdraget uppdateras kommunens nuvarande handbok för medborgardialog, och beredningen levererar en rapport med tydliga analyser om nuläget och med förslag hur vi kan arbeta framöver. En utvecklad modell för medborgardialog.

Avgränsning

Uppdraget handlar inte om att utvärdera och analysera tjänstepersoners brukardialoger eller samråd.

Projektplan

Projektplan som innehåller tänkt tillvägagångssätt och tidssatta aktiviteter utarbetas av beredningens presidium och godkänns av samlade presidiet.

2.1.2 Effekterna av pandemin – vad tar vi med oss från politiken?

Uppdrag

Kommunfullmäktige ger beredning 1 i uppdrag att utreda och analysera effekterna av pandemin, vad vi tar med oss från politiken?

Bakgrund och behovsanalys

Från förberedelse till verklighet. 2020 har präglats av den pågående pandemin där många organisationer behövt ställa om och framförallt tänka om. När politik och profession från Ängelholms kommun möttes under en eftermiddag sent i maj för att diskutera utvecklingsfrågor för kommunen var pandemin en återkommande fråga.

Den kommunala självstyrelsen förväntas stärka demokratin genom att frågor avgörs nära de medborgare som berörs och av politiska församlingar som de själva valt. Den lokala demokratin skapar engagemang och ger möjligheter att ta till vara människors kunskaper om lokala förutsättningar och behov. Den kommunala sektorn har haft en viktig roll vid hanteringen av coronapandemin. Från den politiska sidan har det handlat om resursfördelning, riskhantering med mera. En omställning har även skett av de förtroendevaldas arbetsmiljö och arbetssätt, med färre deltagare på nämndsmöten, digitala möten och inställda medborgardialoger. Efter pandemin kommer det finnas behov av att utvärdera vad som egentligen hände, samt se till nyckelpersoners upplevelse. Studier visar redan nu att den kommunala organisationen präglas mer av anpassningsbarhet, nya kontakter, samhällsengagemang och digitalisering under kristider. Jämfört med tidigare då

invånarna upplevde mer utav en tröghet, byråkrati, stuprörstänk och försiktighet från kommunerna.⁴

Vid läge av kris har allting ett väldigt hastigt händelseförlopp, vilket påverkar beslutsfattande organ i kommuner till stor grad. Politiker tvingas vid en kris att göra avsteg från genomtänkta rutiner och regelverk. Normalläge gäller inte längre och man kan inte förlita sig på ordinarie arbetssätt.⁵ Kris handlar om förändringar i demokratin och ett allt hastigare händelseförlopp.

Pandemin har väckt många frågor för den politiska organisationen, dessa behöver nu plockas upp och sammanhangsättas inför framtida utvärderingar.

Koppling till styrdokument

- Risk- och sårbarhetsanalys.

Uppdragsbeskrivning

Beredning 1 får i uppdrag att genomföra en dialogbaserad fallstudie där samtliga nämnder, beredningar, råd och andra politiska forum får berätta om sina upplevelser av pandemin. Detta för att kartlägga den politiska organisationen och vad som händer i läge av kris. Det handlar om en analys där vi ser till styrkor, svagheter, möjligheter och utmaningar.

Syfte

Syftet med uppdraget är att utreda och kartlägga politikernas upplevelse av pandemin och hur den politiska rollen ändrades i kris. Detta för att se till utmaningar och möjligheter inför framtiden för att förbereda och planera långsiktigt. Det är lärorikt att reflektera över sin egen roll och hur nämnderna agerade olika.

Resultat

Beredningens uppdrag ska ses som ett komplement till kommande utvärdering av hela organisationens upplevelse och hantering av pandemin. En analys av hur vi kan förbereda oss inför framtiden och hur de förtroendevalda bör jobba i kris.

Avgränsning

Uppdraget omfattar inte att utvärdera och analysera tjänstepersonsorganisation vid kris.

⁴ SKR. 2020. Sverigestudien.

⁵ Wennerström. 2020. CKS.

Projektplan

Projektplan som innehåller tänkt tillvägagångssätt och tidssatta aktiviteter utarbetas av beredningens presidium och godkänns av samlade presidiet.

2.2 Kommunfullmäktiges fasta beredning 2

Samlade presidiet föreslår att beredning 2 får ett helårsuppdrag med möjlighet till förlängning.

2.2.1 Social hållbarhet

Uppdrag

Kommunfullmäktige ger beredning 2 i uppdrag att tillsammans med tjänstepersonsorganisationen samverka i framtagandet av en färdplan för kommunens arbete med social hållbarhet.

Koppling till styrdokument

- PM omvärldsanalys,
- Kommunens vision,
- Framtidsförklaring,
- Agil arena för ANDTS-frågor,
- Agil arena för suicidprevention,
- Beredningsrapporter för en jämlik kommun, hållbar social integration, och förarbete till hållbarhetsplan (ekologiska delen).

Bakgrund och behovsanalys

Det finns ett tydligt behov av att arbeta mer aktivt och med ett helhetsperspektiv kring hållbarhet i kommunen. Den årliga kartläggningen, som beredningarnas uppdragsförslag baseras på, visar avsaknad av kontinuitet och handlingskraft i hållbarhetsarbetet.

Världen håller på att förändras, och vi står inför stora utmaningar i långsiktiga frågor kopplat till social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet; utanförskap, klimatförändringar, cirkulär ekonomi och ett förändrat politiskt landskap. Hållbarhetsfrågan är viktig för medborgarna och studier visar att kommuner som anses attraktiva arbetar aktivt med denna fråga.⁶

I juni 2020 fattade fullmäktige beslut (§ 125) om en politisk viljeriktning där Ängelholms kommun kraftsamlar och inleder ett nytt arbete för social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet med Agenda 2030 som grund. En övergripande färdplan ska tas fram om hur vi skapar bästa former för en långsiktig arbetsprocess för ett

⁶ SKR. 2020. Sverigestudien

”Hållbart Ängelholms kommun”. I dag saknas ett samarbete mellan politik och profession i denna fråga där bland annat social hållbarhet inte har en tydlig plats i organisationen, där det upplevs att ingen äger frågan. Ett politiskt forum bör arbeta aktivt med tjänstepersonsorganisationen och följa arbetet. Det handlar om samverkan och att under mer informella former med korta kontaktvägar och ett aktivt arbetssätt arbeta i former av inspiration och tillhandahållande av exempel. Då beredningarnas uppdrag är att arbeta med utvecklingsfrågor med ett tydligt medborgarfokus finns det potential med följande uppdrag, där andra politiska forum inte har tid.

Uppdragsbeskrivning

Uppdraget innebär att beredningen är ett stöd i arbetet med social hållbarhet, som i förlängningen blir en del för en långsiktig arbetsprocess för ett ”Hållbart Ängelholm”. Fokus 2021 ska vara social hållbarhet.

Kommunfullmäktiges beslut innebär att vi behöver arbeta tillsammans i detta omfattande arbete. Politiken ska vara en självklar del av detta. Fokus för beredningen ska ligga på de politiska ambitionerna och hur de sätts i bruk i samverkan för ett förbättrat hållbarhetsarbete i kommunen med fokus på social hållbarhet. Styrande för uppdraget är KF beslut 2020 § 125 med tillhörande förslag om politisk viljeriktning. Beredningen kommer jobba nära de agila arenor som pågår i kommunen kopplat till social hållbarhet, samt en referensgrupp av tjänstepersoner där regelbundna avstämningar kommer att ske.

Beredningens uppdrag är att:

- Bevaka och följa upp kommunens arbete med frågan om social hållbarhet i enlighet med KF beslut 2020 § 125,
- Definiera begrepp, ta fram prioriteringar och identifiera mekanismer i samverkansarbetet som leder till ambitioners förverkligande tillsammans med tjänstepersoner,
- Stödjer arbetsgruppen med att skapa möjligheter för hållbarhetsarbete genom att initiera, utveckla och samordna tvärsektoriellt arbete,
- Verkar som referensgrupp samt,
- Verkar som stöd och utförare av medborgardialoger i linje med arbetet.

Att arbeta på detta sätt handlar om att få en kontinuitet i en så pass viktig fråga men även handlingskraft att tillsammans skapa de bästa formerna för en långsiktig process kring hållbarhet. Värdet och nyttan ligger i att arbeta med korta kontaktytor och med aktiva möten för handlingskraft framåt där andra politiska forum inte har tid. Detta blir ett meningsfullt sätt kunna följa upp och utvärdera för att göra verklighet av politiska ambitioner och beslut.

Syfte

Syftet med uppdraget är att i samverkan med profession ge förslag om politisk viljeriktning och stödja i arbetet med social hållbarhet enligt KF beslut § 125 genom att verka som referensgrupp.

Syftet är även i linje med KF beslut § 125 att skapa större kunskap och förståelse bland politiker och i förlängningen chefer och medarbetare i Ängelholms kommun för hållbarhetsarbetet.

Resultat

Ett samarbete mellan politik och profession med fokus på social hållbarhet. I slutet av 2021 kommer en social redovisning ske där det redovisas vad som har gjorts, vad vi lärt oss med mera (kan liknas vid bokslut).

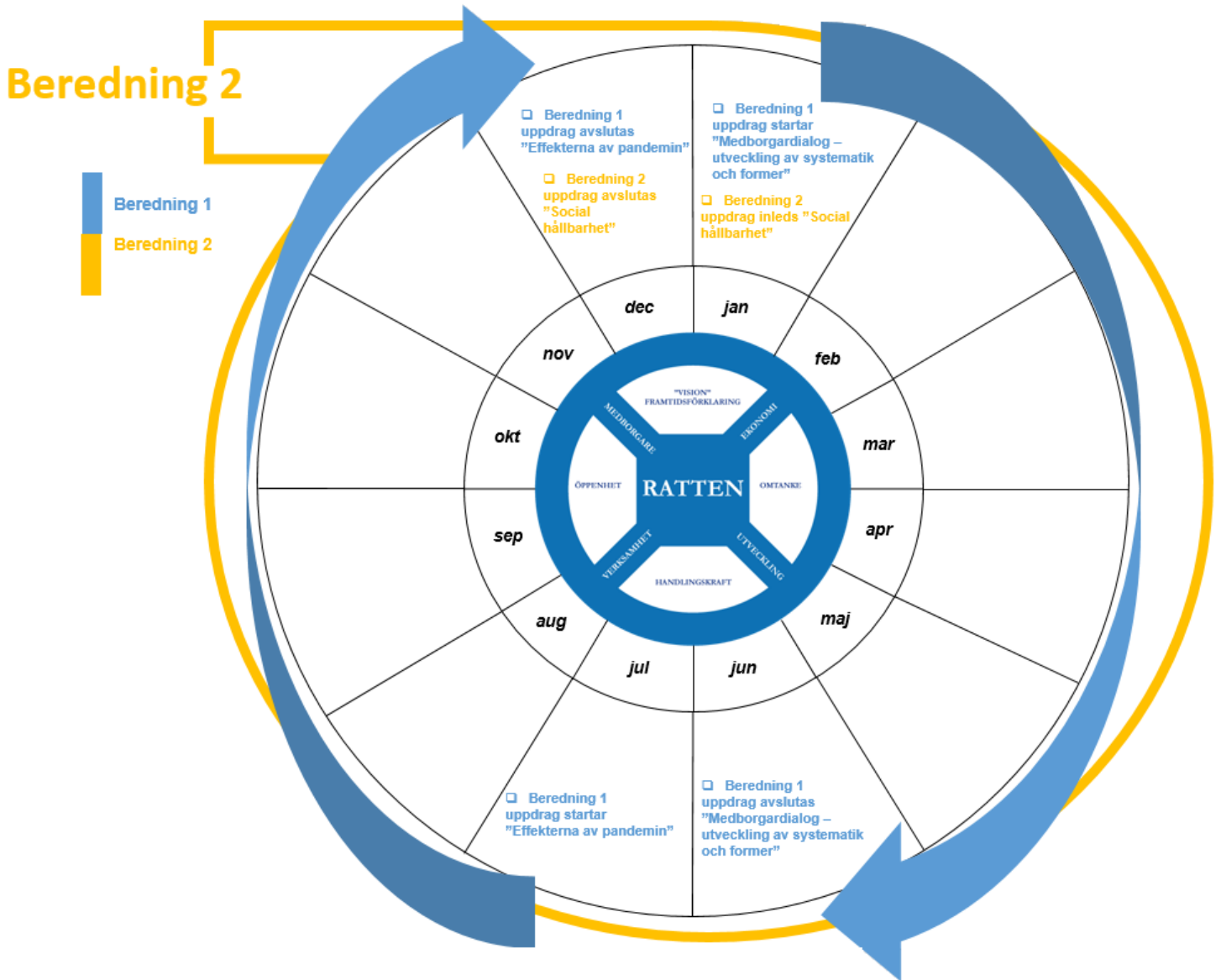
Avgränsning

Uppdraget omfattar inte ekonomisk hållbarhet.

Projektplan

Projektplan som innehåller tänkt tillvägagångssätt och tidssatta aktiviteter utarbetas av beredningens presidium och godkänns av samlade presidiet.

2.3 Tidsplan

3 Övriga bordlagda uppdrag

Utifrån den nya årsprocess som antogs av samlade presidiet i mars 2020 kom det fram flera olika förslag för beredningsuppdrag. De som inte vidare beretts på grund av behovsanalys och prioriteringar listas nedan. Dessa kan vara relevanta inför nästkommande årsplaner.

Arbetstitel	Info
Målbild för stränder och Rönneå	Förslaget är ett äldre medborgarförslag samt ett gammalt beredningsuppdragförslag.
Lokal demokrati, ungas deltagande	Ursprunget är både från Ängelholmsförslag om delaktighet, ett gammalt förslag för beredningsuppdrag. Unga människors politiska engagemang, eller eventuella brist på engagemang är ett återkommande ämne. Diskussionen kretsar ofta kring vilka konsekvenser vi kan se om den yngre generationen inte deltar i det politiska rummet och i politiska partier. Parallellt har vi den mest engagerade och politiskt aktiva ungdomsgenerationen på 40 år. Har vi inte alla funderat varför vi inte ser några ungdomar i fullmäktigesalarna eller nämnderna? Beredningens uppdrag blir att analysera och kartlägga ungdomar och unga vuxnas förhållande till lokalpolitik.
Segrar föreningslivet?	Äldre förslag för beredningsuppdrag (kommunen som möjliggörare) från förra mandatperioden som aktualiserades av samlade presidiet på ett avstämningsmöte i våras. Detta har vidareutvecklats efter dialog med enheten Kultur och Stad utefter aktuellt behov. Äldre förslag för beredningsuppdrag (kommunen som möjliggörare) från förra mandatperioden som aktualiserades av samlade presidiet på ett avstämningsmöte i våras. Detta har vidareutvecklats efter dialog med enheten Kultur och Stad utefter aktuellt behov. Uppdraget innebär att analysera och kartlägga faktorer, då särskilt framgångsfaktorer hos föreningar och hur de lyckas när andra inte gör det.
Trafikfrågan landsbygden	Detta är en viktig och aktuell fråga men något som bör beredas efter att Ängelholmspaketet fått landa. Detta ska bygga vidare på gammalt beredningsförslag om trafikfrågan i tätorten. Detta var en diskussion på workshop mellan politik och profession (del av beredningarnas årsprocess).

Ängelholm som sommarstad	Turism är något som vi ofta glömmar bort. Detta var en diskussion på workshop mellan politik och profession (del av beredningarnas årsprocess).
Barnkonventionen och barnrätt	Hur implementerar vi det i kommunen? Samordning och ansvar, samt former och innehåll. Ett äldre beredningsuppdrag som hade behövt tas i en tvåstegsraket, man gjorde ett första steg då men nu i och med att barnkonventionen blivit lag ta ett steg till. Detta var en diskussion på workshop mellan politik och profession (del av beredningarnas årsprocess).